

FOTOS: SEGES

JUN 2017

Faktaark

MASTITIS STAFYLOCOCCUS AUREUS

FOREKOMST

Infektioner med *Stafylococcus aureus* er den hyppigste årsag til subkliniske infektioner (infektioner uden symptomer) og dermed forhøjet tankcelletal i Danmark. Ved en overvågning i foråret 2017 var bakterien identificeret i ca. 55 % af danske besætninger. Bakterien er naturligt forekommende på huden, så alle revner og sår skaber gode muligheder for indgang. Derfor er beskadiget pattespidser og revner på patterne en risikofaktor for infektion.

SYMPTOMER

Stafylococcus aureus er kendt af de fleste landmænd, fordi det oftest er den bakterie, der optræder ved koldbrandsmastitis. Den ses også som en voldsom mastitis lige efter kælvning – især hos kvier. Derudover optræder *Stafylococcus aureus* som mere almindelig mastitis i besætningerne – ofte med kraftigt hævet yver og smerter, og endelig er det den hyppigste årsag til subklinisk mastitis.

På besætningsniveau er symptomerne oftest, at mange køer bidrager med celler til tankcelletallet. Tankcelletallet vil ofte svinge betydeligt fra dag til dag. Op til flere hundredetusinde celler /ml. Ved PCR undersøgelse er en Ct-værdi under 30 tegn på, at *Stafylococcus aureus* har stor betydning for besætningens tankcelletal.

FOREBYGGELSE

Intern smittebeskyttelse i form af en god malkehygiejne. Brug handsker og sørg for korrekt indstilling af malkeanlæg, vakuum og aftager. Hav især fokus på god forberedelse og påsætning 60-80 sek. efter første berøring. Pattedypning og goldbehandling er vigtige elementer i at reducere smittespredningen i besætningen.

Alle former for overmalkning med smårevner i pattekanalen er grobund for bakterien.

Stafylococcus aureus optræder ofte ved koldbrandsmastitis.

Hold en god malkehygiejne, brug handsker og hav fokus på god forberedelse.

› KORT SAGT

- Diagnostik før evt. behandling på akut mastitis
- God hygiejnisk malkning ved aftørring, forberedelse og påsætning
- Sørg for korrekt indstilling af malkeanlæg, vakuum og aftager
- Undgå overmalkning ved korrekt aftagning
- Brug handsker, der skiftes og desinficeres jævnligt
- Pattedesinfektion efter malkning med jod mindst 1 pct.
- Goldbehandling med antibiotika
- Sektionering og udsætning
- Ved udtagning af goldkopprøver ved ydelseskontrolprøver er det vigtigt at have fokus på at undgå overslæb
- Ovenstående er især vigtigt i AMS-besætninger. Sørg for grundig tømning af mælkeudskillere og hold øje med, at der ikke er mælkerester i slangerne mellem hver ko.

BEHANDLING

Behandling i laktationen giver et dårligt resultat, men hvis det vælges, skal det kun være på akut nyinficerede dyr. Hvis man behandler, tilrådes det at behandle i 4-5 dage med NSAID, penicillin tuber og penethamat i kroppen.

De penicillinresistente stafylokokker giver oftest et dårligt behandlingsresultat også med alle mulige andre præparater end penicillin. Derfor frarådes det at behandle disse infektioner og i stedet sætte disse køer ud.

For at begrænse smittespredning er sektionering og holdopdeling med smittede køer for sig utrolig vigtig. Det nedsætter nysmitte effektivt, så de rene køer fortsat kan være fri for mastitis.

Smittede køer bør udsættes eller eventuelt overvejes goldbehandling med antibiotika.

*Infektioner med *Stafylococcus aureus* er den hyppigste årsag til forhøjet tankcelltal i Danmark.*

Sørg for grundig tømning af mælkeudskillere og hold øje med, at der ikke er mælkerester i slangerne mellem hver ko.

KONTAKT

Veterinær & Kvalitetsforhold, Afdeling for mælkekvalitet
 Find din kvalitetsrådgiver på: maelkekvalitet.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
 Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
 Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

LDP 2020

Den Europæiske Landbrugsfond
 for Udvikling af Landdistrikterne

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

